

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АЛЕКСЕЕВСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ
“АЕРЫМ ПРЕДМЕТЛАР ТИРЭНТЕН ӨЙРӘНЭЛӘ ТОРГАН
2НЧЕ АЛЕКСЕЕВСК УРТА ГОМУМИ БЕЛЕМ БИРУ МӘКТӘБЕ”
МУНИЦИПАЛЬ БЮДЖЕТ ГОМУМИ БЕЛЕМ УЧРЕЖДЕНИЯСЕ

«КАРАЛДЫ»	«КИЛЕШЕНДЕ»	«РАСЛАҢДЫ»
Методик берләшмә житәкчесе <i>И.Х.Замалиева</i> И.Х.Замалиева МБ утырышы беркетмәсе №1 «25» август 2016 ел	Директор урынбасары <i>Л.Р.Ягодина</i> Л.Р.Ягодина «27» август 2016 ел	Мәктәп директоры <i>Л.Н.Липлянина</i> Л.Н.Липлянина Педагогик совет беркетмәсе 233 нче номерлы бөерык белән гамәлгә кертелде. 31 нче август 2016 ел

Татар теле һәм әдәбияты укытучысы
Хәбибрахманова Халисә Харис кызы
2 «В» сыйныфы өчен әдәби укудан
эш программасы

Педагогик киңәшмә
Утырышында каралды.
Беркетмә №1
31 август 2016 ел

І.Укыту предметын үзлэштерүнең планлаштырылган нәтижеләре

Сыйныф: 2 “В”

Укытучы: Хабибрахманова Х.Х.

Уку планы буенча

Әдәби уку:68

Атнага: 2 сәг.

Уку тизлеген тикшерү:1

Дәреслек: Р.З. Хәйдәрова, Н.Г. Галиева, Г.М.Әхмәтжанова “Күңелле татар теле” Казан “Татармультифильм” нәшрияты, 2013 ел.

Программа түбәндәге документлар нигезендә төзелде:

1. Программа: Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы. Урта (тулы) гомуми белем бирү мәктәбендә рус телле балаларга татар телен коммуникатив технология нигезендә уку программасы (1 — 11 нче сыйныфлар). Төзүче – авторлары: Р.З. Хәйдәрова, Р. Л. Малафеева, 2014 ел.
2. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы муниципаль бюджет гомуми белем учреждениясе “Аерым предметларны тирәнтен өйрәнүче Алексеевск 2 нче урта гомуми белем бирү мәктәбе”нең төп гомуми белем бирү баскычында башлангыч гомуми белем бирү программасы.
3. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы муниципаль бюджет гомуми белем учреждениясе “Аерым предметларны тирәнтен өйрәнүче Алексеевск 2 нче урта гомуми белем мәктәбе”нең 2016-2017 уку елына уку планы (№1 педсовет протоколы, 31 август 2016 ел).

Әдәби укуга өйрәтүнең предмет нәтижеләре.

Сөйләшү Диалогик сөйләм. 2 нче сыйныфта дәрес вакытының 60-70%ын сөйләшүгә өйрәнү ала. Сөйләм эшчәнлегенә бу төре буенча укучылар түбәндәге күнекмәләргә ия булырга тиешләр:

- сайланган эчтәлек аша әңгәмәдәшен белән контакт урнаштыра, сорау куя, җавап бирә, кире кага, раслый белү;
- дәреслектә бирелгән үрнәк диалогларны сәнгатьле итеп уку, сөйләү һәм охшаш диалоглар төзү, программада күрсәтелгән коммуникатив максатлар буенча әңгәмәдә катнаша алу.

Монологик сөйләм. Сөйләм эшчәнлегенә бу төре буенча укучылар түбәндәге күнекмәләргә ия булырга тиешләр:

- жанлы һәм жансыз предметларны, рәсем, картина эчтәлеклеген сүрәтләп сөйли белү;
- программада күрсәтелгән темалар буенча кечкенә информация бирә белү.

Ишетеп аңлау (аудирование)

Аралашу өчен төп шартларның берсе – әңгәмәдәләрнең бер-берсенә сөйләмен аңлавы. 2 нче сыйныфта ишетеп аңларга өйрәтүнең бурычлары түбәндәгеләр:

- нормаль темп белән әйтелгәннең ишетү аша мәгънәсен аңларга, аңлаган турында фикер йөртәргә, аралашуда кулана белергә өйрәтү;
- сүзләргә, сүзтәзмәләргә, жөмлөләргә, грамматик формаларны бер-берсеннән ишетү аша аерырга өйрәтү;
- ишетү хәтеренә күләмен үстерү.

Сөйләм эшчәнлегенә бу төре буенча укучылар түбәндәге күнекмәләргә ия булырга тиешләр:

- хәрәф-аваз системасын аера, татар теленә хас булган авазларны дәрес әйтәп укый белү;
- дәреслектә уку өчен бирелгән жөмлөләргә, текстларны дәрес интонация белән укый белү;
- укыган материалның эчтәлегеннән кирәкле мәгълүматны аерып ала белү;
- кечкенә күләмле шигырьләргә яттан сөйләү;

- укыганда сүзлекләр куллана белү.

Дәреслектә уку техникасын үстерүгә ярдәм итә торган рифмовкалар, жырлар, рифмалаштырылган әкиятләр бирелде. Үзләштерү дәрәжәсенә карап, укытучы аларны арттыра яки киметә ала.

Укучыларның әзерлек дәрәжәсенә таләпләр

Әзерлек дәрәжәсенә таләпләр

Шәхси нәтижәләр:

шәхесара һәм мәдәниара аралашуда татар телен куллануга уңай караш булдыру; татар теленә карата ихтирамлы караш булдыру һәм аны яхшы өйрәнү теләге формалаштыру; ярдәмчеллек, башка кешеләргә карата кайгыртучанлык хисләрен тәрбияләү.

Метапредмет(регулятив, коммуникатив, танып- белү) нәтижәләре:

уку хезмәтенә бәя бирә белү;

эш тәртибен аңлап, уку эшчәнлеген оештыра белү;

укытучының күрсәтмәләрен аңлап үти белү;

дәрескә кирәкле уку-язу әсбапларын әзерли белү, алар белән дәрес эш итә белү;

дәрестә эш урынын мөстәкыйль әзерли белү һәм тәртиптә тоту күнекмәләрен үстерү;

әңгәмәдәшенең фикерен тыңлый, аралаша белү күнекмәләрен формалаштыру;

рәсем буенча жөмлөләр, сораулар төзи белү;

укыганның эчтәлеген аңлап, биремнәрне мөстәкыйль үтәү.

Предмет нәтижәләре

Диалогик сөйләм

сайланган эчтәлек аша әңгәмәдәшенең белән контакт урнаштыра, сорау куя, җавап бирә, кире кага, раслый белү;

дәреслектә бирелгән үрнәк диалогларны сәнгатьле итеп уку, сөйләү һәм охшаш диалоглар төзү; билгеле бер тема буенча кечкенә диалоглар төзи белү; программада күрсәтелгән коммуникатив максатлар буенча әңгәмәдә катнаша алу;

Монологик сөйләм

жанлы һәм жансыз предметларны, рәсем, картина эчтәлеген сурәтләп сөйли белү;

программада күрсәтелгән темалар буенча кечкенә информация бирә белү.

Тыңлап аңлау

нормаль темп белән әйтелгәннен мәгънәсен аңларга, аңлаган турында фикер йөртергә, аралашуда куллана белергә өйрәтү;

сүзләрне, сүзтөзмәләрне, жөмлөләрне, грамматик формаларны бер-берсеннән ишетү аша аерырга өйрәтү; ишетү хәтеренең күләмен үстерү.

Уку

хәрәф-аваз системасын аера, татар теленә хас булган авазларны дәрес әйтеп укый белү;

дәреслектә уку өчен бирелгән жөмлөләрне, текстларны дәрес интонация белән укый белү;

укыган материалның эчтәлегеннән кирәкле мәгълүматны аерып ала белү;

кечкенә күләмле шигырьләрне яттан сөйләү;

укыганда сүзлекләр куллана белү.

II. Укыту предметының эчтәлеге

Без мәктәпкә барабыз Беренче сентябрь. Уку-язу әсбапларының барлыгы, юклыгы, кирәклегә. Уку хезмәте. Беренче сентябрь турында сөйли, укытучыны, дустаны бәйрәм белән котлый белү. Бер-береңнең ничәнче сыйныфта укуын сорый, җавап бирә белү. Уку-язу әсбапларының барлыгын, юклыгын, кирәклеген хәбәр итә белү (сорау); үзенә сорап алу, иптәшенә тәкдим итә белү. Предметларны, саннар кулланып, үзенә сорый белү.

Бер-береңнең ничәнче сыйныфта укуын сорый һәм җавап бирә белү. Мәктәптәге уку хезмәте турында сорый, сөйли белү, нәрсә эшләгәнне, нәрсә эшләмәгәнне сорый, әйтә белү. Укучының уку хезмәтенә бәя бирә белү.

Базарда.

Яшелчәләр. Җиләк-жимешләр. Базарда. Көз билгеләре. Яшелчә, җиләк-жимеш исемнәрен, төсен, тәмен, нәрсә яратуыңны әйтә белү. Базарга барырга чакыра, кем белән барганыңны әйтә белү. Базарда яшелчә, җиләк-жимеш сатып ала белү. Көз билгеләрен, көзнә яратканыңны, яратмаганыңны әйтә белү. Урамга уйнарга чакыра белү.

Мин чисталык яратам

Шәхси гигиена предметлары. Тән эгъзалары атамалары. Табибта. Шәхси гигиена предметларының исемнәрен, аларны кулланып, нәрсә эшләгәннеңне әйтә, сорый белү. Тән эгъзаларын атый белү.

Табибка кайсы җирең авыртуын әйтә белү. Авыру кешенең хәлен сорау, аңа дару, чәй тәкъдим итә белү.

Безнең гаилә

Безнең гаилә. Татар халык ашлары. Өй хезмәте. Гаилә эгъзаларының исемнәрен атый, гаиләдә кемнәр, ничә кеше барлыгын, кайда эшләгәннеңне әйтә белү. Татар халык ашларын атый, нинди ашлар пешергәнне белү, бер-береңне табынга чакыра, кыстый, ашаганнан соң рәхмәт әйтә белү. Өй хезмәтендә катнашуыңны әйтә белү.

Яз килә

Яз билгеләре. 8 нче Март – әниләр бәйрәме. Яз билгеләрен әйтә белү. Урамга уйнарга чакыра, көннең нинди икәнен сорый, әйтә белү. Бәйрәмдә, нинди бүләк биргәннеңне, кемне котлаганыңны әйтә белү.

Минем туган ягым Минем туган ягым. Татарстанның табигате. Татарстан шәһәрләре. Мин авылда яшим.

Яз билгеләрен әйтә белү. Урамга уйнарга чакыра, көннең нинди икәнен сорый, әйтә белү. Бәйрәмдә, нинди бүләк биргәннеңне, кемне котлаганыңны әйтә белү. Бер-береңнең яшәү урынын сорый һәм кайда яшәгәннеңне әйтә белү. Татарстан шәһәрләренең, елгаларының атамаларын әйтә белү. Нинди транспортта барганыңны әйтә белү. Кайсы шәһәргә барганы сорый белү. Светофорда нинди төсләр барлыгын әйтә, юл йөрү кагыйдәләрен әйтә белү. Авыл табигате турында сөйли белү. Жәйге уен төрләрен әйтә белү.

Кибеттә

Киёмнәр кибетендә. Ашамлыклар кибетендә. Киём исемнәрен, бәяләрен сорый, нинди киём яратканыңны әйтә белү. Бер-береңнең киёменә комплимент әйтә белү. Ашамлык исемнәрен, нинди ашамлыклар кирәклеген сорый, әйтә белү. Кибеткә барганыңны һәм нәрсә алганыңны әйтә белү.

Жәй

Жәй җитте. Без Сабантуйга барабыз. Жәй көне турында сөйли белү. Каникулны ничек үткәрү турында сөйләшү. Урманда җиләк җыйганыңны әйтә белү.

III. Төп уку эшчәнлегә төрләре күрсәтелгән тематик планлаштыру.

№	Дәрәс темасы	Уку эшчәнлегә төрләре	Үткәрү вакыты
Без мәктәпкә барабыз (17 сәг.)			
1	Яңа уку елы белән!	Сәнгатьле итеп сөйләү, уку.	2.09
2	Х.Гарданов “Исәнмесез, иптәшләр!”	Тәржемә итү, текстка таянып сөйләү.	6.09
3	Исәнләшү сүзләре	Тәржемә итү, текстка таянып сөйләү, сорауларга җавап бирү.	9.09

4	Табышмаklar. Текст өстендә эш	Диалог төзү.	13.09
5	Текст “Беренче сентябрь”	Тәржемә белән уку.	16.09
6	Сезне бәйрәм белән котлыйм	Тәржемә белән уку.	20.09
7	Диалог “Әйдә бергә уйныйбыз”	Диалог уку, парларда уйнау.	23.09
8	Санамышлар	Уку, тәржемә итү.	27.09
9	Диалог “Коля нишли?”	Диалог төзү.	30.09
10	Мин Казанга барам	Тәржемә итү, текстны сәнгатьле уку.	4.10
11	Диалог “Бәйрәмдә Коля нишли?”	Тәржемә итү, диалог төзү.	7.10
12	Безнең сыйныф	Диалог төзү.	11.10
13	Очты, очты... уены	Диалог төзү.	14.10
14	Әкият “Күмәч”	Сәнгатьле итеп уку, тәржемә итү.	18.10
15	Әкият “Күмәч”. Күмәч жыры	Көйгә салып шигырьне жырлау.	21.10
16	Әкият “Күмәч” сәхнәләштерү	Рольләрне матур итеп башкара белү.	25.10
17	“Без мәктәпкә барабыз “ кабатлау дәресе.	Диалог төзи белү.	28.10
Базарда (6 сәг.)			
18	Көз житте	Лексик берәмлекләрне үзләштерү.	7.11
19	Яшелчәләр	Лексик берәмлекләрне үзләштерү.	11.11
20	Жиләк-жимешләр	Лексик берәмлекләрне үзләштерү.	14.11
21	Текст “Базарда”. Монологик сөйләм үстерү дәресе.	Эчтәлеген аңлай, раслый һәм инкаръ итә белү.	18.11
22	Алтын көз	Дәресе тәржемәне табу.	22.11
23	Көз билгеләре	Тәржемә итү.	25.11
Мин чисталык яратам (6 сәг.)			
24	Алсу-пөхтә кыз	Тәржемә итү.	28.11
25	Мин чисталык яратам	Тәржемә итү, текстка таянып сөйләү.	2.12
26	Шәхси гигиена предметлары	Диалог төзү.	6.12
27	Текст “Марат авырый”	Сәнгатьле уку.	9.12
28	Диалог “Табибта”	Диалог төзү.	13.12
29	Монологик сөйләм “Табибта”	Тәржемә итү, текстка таянып сөйләү.	16.12
Кыш житә” (9 сәг.)			
30	Кыш айлары...	Мөстәкыйль тәржемә итү.	20.12
31	Кыш килә	Тулы җаваплар бирү, сораулар төзү.	23.12
32	Яңа ел бәйрәме	Тулы җаваплар бирү, сораулар төзү.	10.01
33	Яңа ел белән	Эчтәлеккә туры килгән диалогларны сайлау,	13.01

		текст буенча сораулар төзү.	
34	Кышкы уеннар	Тулы җаваплар бирү, сораулар төзү.	17.01
35	“Тауда” тексты өстендә эш	Тулы җаваплар бирү, сораулар төзү.	20.01
36	Без кошларга булышабыз	Тулы җаваплар бирү, сораулар төзү.	24.01
37	Кыш көне нәрсэләр була	Тулы җаваплар бирү, сораулар төзү.	27.01
38	Кыш темасын кабатлау	Проект эшен башкару.	31.01
Безнең гаилә (7 сәг.)			
39	“Безнең гаилә” тексты өстендә эш	Мөстәкыйль тәржемә итү.	3.02
40	“Безнең гаилә” тексты	Тексттан сорауларга җавап табу.	7.02
41	Ш. Маннурның “Яратам” шигыре	Тәржемә белән сәнгатьле уку.	10.02
42	“Айдар бездә кунакта” хикәясә	Сөйләмдә тылсымлы сүзләр куллану.	14.02
43	Безгә кунаклар килде	Тексттан сорауларга җавап табу.	17.02
44	“Майны кем ашады?”	Тексттан сорауларга җавап табу.	21.02
45	“Безнең гаилә” темасын кабатлау	Тулы җаваплар бирү, сораулар төзү.	24.02
Яз килә (4 сәг.)			
46	“Яз җитә” шигыре	Көйгә салып җырлау.	28.02
47	8 нче Март - эниләр бәйрәме	Текстны аңлап уку.	3.03
48	Котлау откырткасы	Тулы җаваплар бирү, сораулар төзү.	7.03
49	“Яз” темасын кабатлау	Төркемнәрдә проект эшен башкару.	10.03
Татарстан – минем туган ягым (10 сәг.)			
50	Мин Татарстанда яшим	Сорау алмашлыкларын гамәли куллану.	14.03
51	Текст “Туган ягым”	“Минем туган ягым” темасына хикәя төзү.	17.03
52	Текст “Туган ягым”	Үзеннең шәһәрәң турында жөмлөләр төзү.	31.03
53	Туган ягым тексты өстендә эш	Эчтәлек хаталарын табу.	4.04
54	Татарстан шәһәрләре	Сорау алмашлыкларын гамәли куллану.	7.04
55	Без шәһәрдә яшибез	Сорауларга җавап бирү.	11.04
56	“Юлда” тексты	Хикәягә исем бирү.	14.04
57	Мин авылда яшим	Сорауларга җавап бирү.	18.04
58	Муса Җәлилнең “Этәч” шигыре	Сәнгатьле укый белү, көйгә салып җырлау.	21.04
59	“Мин Татарстанда яшим” темасын кабатлау	Тулы җаваплар бирү, сораулар төзү.	25.04
Кибеттә (4 сәг.)			

60	Киёмнәр кибете	Диалогларны рольләргә бүлөп уку.	28.04
61	“Матур киёмнәр” тексты өстендә эш	Текст буенча сораулар бирү.	2.05
62	Ашамлыклар кибете	Кушымчаларны дәрәс куллану.	5.05
63	Диалог “Кибеттә”	Тулы җаваплар бирү, сораулар төзү.	9.05
Жәй (7 сәг.)			
64	Текст “Жәй җитте”	Текст буенча сораулар бирү.	12.05
65	Б. Рәхмәт “Матур жәй”	Сәнгатьле уку.	16.05
66	М. Газизовтан “Балан” шигыре	Сәнгатьле уку.	19.05
67	Сабантуй бәйрәме	Диалогларны рольләргә бүлөп уку.	23.05
68	Диалог “Сабантуйда”. Йомгаклап кабатлау.	Тулы җаваплар бирү, сораулар төзү.	26.05

Пронумеровано
И скреплено печатью

7/силь листов

Учитель татарского языка и

Литературы **Хабирхманова Х.Х.**

